

30es JORNADES INTERNACIONALS PER A PROFESSORS DE CATALÀ

Tarragona, 18 ● 21 de juliol de 2016

Universitat Rovira i Virgili · Campus Catalunya · Avinguda Catalunya, 35 · Tarragona

DILLUNS, 18 DE JULIOL ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Sala de Graus

10:30 Acreditació del participants

11:00 Sessió inaugural

Jordi Tous Pallarès, vicerector d'Universitat i Societat de la Universitat Rovira i Virgili
Josep-Anton Fernández, cap de l'Àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull

11:30 Conferència inaugural. *La catalanofonia. Una comunitat del segle XXI a la recerca de la normalitat lingüística*

Miquel Àngel Pradilla, Universitat Rovira i Virgili i Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans

L'esdevenidor de la llengua catalana ha de fer front a un conjunt de reptes d'extraordinària magnitud. Un d'ells, ens atrevírem a dir que d'una importància cabdal, és l'establiment efectiu d'una autèntica comunitat d'interessos, si més no culturals, entre els habitants de la complexa xarxa de territoris on senyoreja. En aquest sentit, les sinergies necessàries s'assoliran defugint els plantejaments identitaris i centrant els esforços en l'àmbit comunicatiu. És en aquest sentit que s'ha d'interpretar l'aposta pel terme catalanofonia. Situar el debat en l'àmbit comunicatiu ens ofereix una interpretació menys ideologitzada del conflicte i apunta el camí cap a una comunitat de polítiques lingüístiques compromeses amb la viabilitat de la llengua catalana en un entorn multilingüe. La conferència ens aportarà informació sobre els tres eixos fonamentals de la planificació lingüística autòctona: el formal, el funcional i l'adquisició de la llengua. La gestió normativa i la dinàmica estandarditzadora, la intervenció institucional i social sobre els usos i l'acció sobre el món educatiu en el gros dels territoris de parla catalana.

12:30 Sessió informativa de l'Àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull

Restringida al professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior de l'Institut Ramon Llull

13:30 Dinar

14:30 Espai cafè: Intercanvi d'experiències docents entre el professorat

Edifici A2

15:30 Treball en grup: Dinamització cultural, fidelització i oportunitats de professionalització i recerca dels estudiants

(Aules 310 - 314. 3a planta)

17:30 Reunió interna del professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

(Aula 424. 4a planta)

21:30 Actuació musical a càrrec del grup [Mig quart de segle](#) i sopar al restaurant [Les Granotes](#)

DIMARTS, 19 DE JULIOL ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Edifici A2 (3a planta) / Sala de Graus

09:30 Tallers (sessions paral·leles) Els participants s'han d'inscriure a dos tallers, un de 9.30 h a 11 h i l'altre d'11.30 h a 1 h. El taller *Orientacions metodològiques i aplicacions pràctiques per a l'ensenyament del català com a llengua estrangera (CLE) fora del domini lingüístic* s'adreça al professorat de nova incorporació o amb poca experiència docent i tindrà una durada de 3 hores, de 9.30 h a 13 h.

T1 (Aula 310) Orientacions metodològiques i aplicacions pràctiques per a l'ensenyament del català com a llengua estrangera (CLE) fora del domini lingüístic

Isabel Oltra-Massuet, Universitat Rovira i Virgili

L'objectiu d'aquest taller és oferir orientacions i eines bàsiques sobre didàctica de l'ensenyament del català com a llengua estrangera al professorat que ha d'impartir docència en entorns acadèmics de fora del domini lingüístic català. El taller inclou exercicis d'anàlisi dels principals corrents metodològics en la seva implementació pràctica, gestió de l'aula en l'entorn acadèmic, tècniques i estratègies de motivació o anàlisi i adaptació de recursos didàctics. Es treballaran també qüestions bàsiques de l'avaluació de les diferents habilitats lingüístiques i es debatran activitats pràctiques per integrar l'ensenyament i la promoció de la cultura catalana dins i fora de l'aula.

T2 (Aula 311) A la descoberta de Ramon Llull

Roger Fusté, Universitat de Provença Aix - Marsella

La celebració de l'Any Llull és una ocasió immillorable per fer descobrir als nostres alumnes la figura del savi mallorquí: se'n reediten i adapten llibres, es generen nous recursos i material, tot sembla propici. Ara bé, l'engrescament inicial pot donar pas ràpidament, quan l'ensenyant comença a reflexionar sobre la seqüència a construir, a una certa perplexitat. Com abordar amb estudiants de nivell A1+ o A2 un autor de qui ens separen més de set segles? I amb quins objectius? Quin dispositiu didàctic permetrà de mobilitzar el seu interès? Com moure's entre el mar imponent de recursos de què disposem sobre Llull? Aquest taller pretén donar, de manera pràctica, "una" resposta a algunes d'aquestes qüestions, i vol convidar alhora a analitzar la concepció didàctica posada en joc.

T3 (Aula 312) Estratègies i recursos per avaluar l'expressió oral dins i fora de l'aula de CLE

Albert Morales, Universitat de Venècia

Durant la sessió, presentarem alguns dels projectes implementats en els darrers anys relacionats amb la didàctica del català com a llengua estrangera (CLE) i l'ús de les TIC. S'hi tractarà la pràctica, la didàctica i l'avaluació de l'expressió oral tant dins com fora de l'aula. Tradicionalment, s'avalua a l'aula de manera informal i, en diferents moments del semestre o només al final, d'una manera formal.

T4 (Aula 313) Traducció poètica multilingüe: concepció i pràctica de l'assignatura

Helena Badell, Universitat de París 3 - Sorbona Nova

Aquest taller parteix de l'experiència de creació de l'assignatura "Traduction poétique multilingue - Catalan", que respon a la demanda d'assignatures "professionalitzadores" de la Universitat Paris 3 Sorbonne Nouvelle. Començarà amb una breu reflexió sobre l'interès d'adaptar el català a aquest tipus d'assignatures, que es poden convertir en una gran eina de difusió i d'implicació dels estudiants en la cultura catalana. Explicarem com s'ha plantejat el seu desenvolupament a París 3 i els objectius que ens hem proposat, des de l'aproximació al coneixement del català a la sensibilització a la sonoritat de la poesia en llengües diverses. Presentarem com s'ha estructurat l'assignatura i posarem en pràctica diverses activitats dutes a terme a l'aula, en què s'ha volgut implicar activament l'alumnat en la pràctica i en l'anàlisi de la traducció i en els descobriments que suposa.

T5 (Aula 314) La traducció com a interacció en l'aprenentatge de llengües estrangeres

Maria González Davies, Universitat Ramon Llull

En aquest taller interactiu explorarem com desenvolupar la competència plurilingüe i intercultural a partir de les connexions que es poden establir entre diferents llengües. La competència traductora inclou habilitats que poden ajudar els nostres alumnes a millorar el seu procés d'aprenentatge de la llengua estrangera si adoptem una visió de la traducció lluny de l'artifici del mètode gramàtica-traducció i acceptem que la traducció és, sobretot, comunicació i interacció. Les llengües del propi repertori ajudaran a descobrir la nova llengua de manera informada perquè els estudiants disposaran d'un ancoratge (llengües prèvies) per no perdre's. Amb la traducció podem treballar principalment tres aspectes: lingüístics, enciclopèdics i de transferència. En aquest taller presentarem i compartirem activitats per treballar aquests tres aspectes, no només amb textos escrits, sinó també orals o visuals.

11:00 Pausa

11:30 Tallers (sessions paral·leles)

T1 (Aula 310). Orientacions metodològiques i aplicacions pràctiques per a l'ensenyament del català com a llengua estrangera (CLE) fora del domini lingüístic

Isabel Oltra-Massuet, Universitat Rovira i Virgili

T6 (Aula 311) Més enllà del catàleg d'obres: planificació d'un curs de literatura catalana a l'estranger
Neus Penalba, Universitat de Mont-real

Enguany s'ha impartit per primer cop el curs "Panorama de la littérature catalane" en el marc de la Mineure en Études catalanes a la Universitat de Mont-real. A partir de la presentació de les experiències d'aquest curs, reflexionarem sobre el procés de planificació i docència d'un curs de literatura a l'estranger. Tenint en compte l'intercanvi entre els assistents, es vol debatre sobre com anar més enllà de la simple exposició d'un ventall d'obres i autors per tal de proposar un discurs crític que inclogui una reflexió sobre els problemes específics de la literatura catalana. Es proposarà de planificar una sessió de prova per discutir quin és el relat que construïm quan ensenyem la història de la nostra literatura i per intercanviar enfocaments diferents a l'hora d'abordar els textos literaris a l'aula.

T7 (Aula 312) De tal web, tal text: el treball de la competència lectora en entorns digitals
Caterina Cardona, Universitat de Guadalajara

Les noves possibilitats d'expressió literària, aparegudes a partir de la influència múltiple i constant dels diferents mitjans de comunicació de masses i la digitalització, han perfilat un nou horitzó literari vinculat a les demandes de la cultura de la imatge de la societat postmoderna. Sembla indiscutible, doncs, que es replantegin les estratègies de treball en l'educació literària i s'actualitzin d'acord a les necessitats i produccions del context en què s'emmarquen. L'objectiu del taller té un caràcter múltiple pel fet que, en primer lloc, caracteritzarem les produccions derivades de la mediació literària en entorns digitals; en segon lloc, analitzarem aquests recursos en la seva aplicació en el treball de les microhabilitats de la competència lectora; i, finalment, crearem propostes de treball d'aula a partir de casos concrets de literatura digital.

T8 (Aula 313) 1, 2, 3...impro a l'aula!
Gemma Repiso, Universitat de Califòrnia, Los Angeles

La improvisació és una tècnica teatral àmpliament estesa a Los Angeles que es basa en la construcció de la realitat en escena a partir del diàleg espontani i col·laboratiu. Al mateix temps, la recerca en adquisició de segones llengües reconeix el teatre com un mètode d'empoderament i motivació de l'estudiant a través situacions comunicatives reals. En aquest sentit, el taller vol ser una aproximació de la improvisació a l'aula de català entenent-la com una tècnica basada en l'escolta activa i l'acord en la co-construcció discursiva de noves identitats en la segona llengua. El taller presentarà les línies bàsiques de la improvisació teatral i analitzarà possibles aplicacions a partir de la integració de dinàmiques i activitats en la seqüenciació de tasques. Les improvisacions proposades fomentaran la competència comunicativa, la interpragmàtica i l'adquisició de la pronúncia. Finalment, se suggeriran activitats reflexives a partir de les interaccions creades a l'aula.

T9 (Aula informatitzada 1) 7 principis pedagògics per al dia a dia: les entrevistes de competència oral de l'ACTFL i la planificació diària de l'aula CLE

Robert Casas, Universitat de Stanford

Les "Oral Proficiency Interviews" (OPI) són una de les eines fonamentals de la filosofia pedagògica de l'ACTFL (American Council of The Teaching of Foreign Languages). Ens serveixen com a instrument per conèixer el nivell de competència comunicativa oral d'una persona en un moment donat i també es poden convertir en una eina indispensable per valorar si s'han complert les expectatives marcades al final de cada curs. Més enllà de les aplicacions concretes en l'àmbit de l'avaluació que hem comentat, comprendre l'estructura i l'organització interna d'aquestes entrevistes també ens dona moltes claus per ajudar-nos a programar les sessions individuals de l'aula de CLE. En aquest taller observarem algunes d'aquestes entrevistes i n'analitzarem la seqüència, la progressió, el ritme, el contingut, els tipus textuals i el paper que hi tenen la part entrevistadora i l'entrevistada. N'extraurem 7 principis bàsics que ens serviran com a base per planificar en grups una classe típica. Entendrem la importància de pensar activitats que vagin "in crescendo" expandint un tema a través de diferents funcions i tipus textuals al llarg d'una mateixa sessió. L'objectiu del taller és que tothom que hi participi pugui contribuir a crear un mapa de continguts generat al voltant dels 7 punts, que se'ls puguin fer seus per tal d'aplicar-los a les seves classes.

T10 (Aula 314) El treball per conceptes: un canvi de perspectiva en el tractament dels continguts curriculars

Eva Surribas, Escola Oficial d'Idiomes Barcelona - Drassanes

Ens ajuda la simplificació a l'hora d'abordar qüestions de llengua a l'aula? En aquest taller presentarem una proposta que es basa en l'enfocament per conceptes (Negueruela, 2003, 2008, 2013), que permet un plantejament més holístic de la llengua, més focalitzat en la dimensió semanticopragmàtica. Per conceptes integradors entenem les categories de significat que hi ha al darrere de l'ús dels elements lingüístics, que tenen rellevància per a la comunicació. Són universals i es materialitzen de manera peculiar en cada llengua, la qual cosa permet introduir a l'aula elements d'anàlisi contrastiva interlingüística. El coneixement conceptual ha de tenir una funció mediatadora en l'activitat comunicativa i ha d'emergir del propi plantejament de les tasques d'aprenentatge. El treball per conceptes li ha de ser útil a l'aprenent per poder expressar els significats que vulgui en una pràctica discursiva concreta.

13:30 Dinar

14:30 Espai cafè: Intercanvi d'experiències docents entre el professorat

15:30 Treball en grup sobre dinamització cultural, fidelització i oportunitats de professionalització i recerca dels estudiants. Conclusions
(Sala de Graus)

16:15 Sessió informativa de l'Institut Ramon Llull

Restringida al professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior de l'Institut Ramon Llull
(Sala de Graus)

17:15 Pausa

17:30 Reunions internes del professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans amb els representants de l'Institut Ramon Llull a l'exterior
(Aules 310 - 314. 3a planta)

19:00 Visita guiada: *Tarraco romana*

Sortida des del pati central del Campus Catalunya de la URV

DIMECRES, 20 DE JULIOL ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

El català al món, una xarxa d'excel·lència: 30 anys de Jornades Internacionals per a Professors de Català

Aula Magna

09:30 Sessió inaugural

Santi Vila i Vicente, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya
Antoni González Senmartí, delegat del rector de Relacions Institucionals de la Universitat Rovira i Virgili
Josep Fèlix Ballesteros, alcalde de Tarragona
Josep Pallarès Marzal, director general d'Universitats de la Generalitat de Catalunya
Manuel Forcano, director de l'Institut Ramon Llull

10:00 Conferència inaugural. *Ramon Llull i la ciència alternativa: reflexions sobre els usos lingüístics a la universitat ahir i avui*

Albert Soler, Universitat de Barcelona

Ramon Llull va ser un autor autodidacte i multilingüe que va establir una relació peculiar amb el sistema acadèmic de la seva època. La seva situació perifèrica en el món religiós, cultural i universitari el va obligar a superar tota mena d'obstacles i, al mateix temps, li va permetre desenvolupar una creativitat del tot insòlita en comparació amb altres autors coetanis. Els usos lingüístics de Ramon i les seves estratègies comunicatives són innovadors, fins al punt que permeten fer una reflexió respecte del paper que tenen avui l'anglès i les llengües nacionals en el sistema universitari internacional.

11:00 Pausa

11:30 La Xarxa Universitària d'Estudis Catalans a l'Exterior

Josep-Anton Fernández, cap de l'Àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull

Quines són les dimensions actuals i característiques principals de la Xarxa Universitària d'Estudis Catalans a l'Exterior? Quins són els principals reptes que té plantejats avui, i quines oportunitats estratègiques es deriven d'aquests reptes? I sobretot: quin valor aporta aquesta Xarxa als diferents actors que hi participen, des dels estudiants i les universitats de l'exterior fins al sistema universitari català i la societat catalana en el seu conjunt? En aquesta intervenció oferirem una presentació general de la Xarxa, orientada a ressaltar la contribució que ha fet al desenvolupament dels estudis catalans a l'exterior i el seu potencial de cara al futur.

12:00 Comunicacions professorat de la Xarxa

El grau de Llengua i Literatura Catalanes de la Universitat Masaryk de Brno

Elga Cremades i David Utrera, Universitat Masaryk de Brno

L'èxit de les assignatures de Llengua, literatura i cultura catalanes que s'impartien a la Universitat Masaryk des de l'any 1999 van conduir, fa tot just un any, a l'obertura d'un grau en llengua i literatura catalanes, que es va posar en funcionament el setembre de 2015 amb més de 40 estudiants. L'inici d'aquests estudis ha plantejat nous reptes per a l'ensenyament de la llengua catalana en el marc d'una universitat de l'exterior, atès que, més enllà de la competència comunicativa que s'espera de qualsevol procés d'ensenyament i aprenentatge de llengües, ha calgut trobar mètodes per fomentar la reflexió metalingüística i desenvolupar certa capacitat d'anàlisi lingüística en alumnes que fins ara no havien tingut contacte amb el català ni, en molts casos, amb cap altra llengua romànica. En aquesta comunicació presentarem com es va gestar el pla d'estudis del grau i quins reptes ha plantejat durant el primer any d'implantació.

La unitat didàctica d'estudis culturals catalans a l'exterior i la formació de nous investigadors: El cas de l'estudi de la presència intel·lectual catalana a Cuba

Yairen Jerez, Universitat de Cork

A la comunicació s'explorarà la pertinència del disseny d'unitats didàctiques específiques d'estudis culturals catalans a l'exterior, adreçades a estudiants de llengua i/o de cultura catalanes. El cas específic dels estudis de l'emigració catalana a Cuba -mitjançant la revista La Nova Catalunya (1908-1959) i el nucli intel·lectual de l'Havana- mostra com els estudis catalans a l'exterior poden contribuir a omplir zones de silenci de la història de Catalunya i com la seva difusió pot obrir noves línies de recerca i formar investigadors.

El principi integrador de la recerca: estudis catalans a la Universitat de Birmingham

Elisenda Marcer, Universitat de Birmingham

Aquesta intervenció té com a objectiu principal donar a conèixer els projectes i possibilitats que resulten de la col·laboració entre l'Institut Ramon Llull, la Xarxa Vives d'Universitats i la Universitat de Birmingham, a l'hora de crear espais alternatius de recerca i accedir a vies de finançament fora de l'àmbit lingüístic català. A banda de definir certs aspectes contextuais, estructurals i logístics que condicionen l'activitat acadèmica i la seva projecció exterior, destacarem el tarannà de la línia d'investigació que ha marcat la trajectòria dels estudis catalans a la Universitat de Birmingham des de 2008, en tant que defensa el valor integrador de la recerca. S'argumentarà amb exemples i activitats realitzades fins a quin punt s'entén la

13:30 Dinar

Diàlegs amb Màrius Serra

15:30 La traducció literària: formant traductors per a la projecció cultural

- Anna Brasas, Universitat Estatal de Moscou
- Xavier Farré, Universitat de Cracòvia
- Kate Good, Universitat de Carolina del Nord a Chapel Hill
- Izaskun Arretxe, cap de l'Àrea de Literatura i Pensament de l'Institut Ramon Llull

16:45 La Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior, una font d'oportunitats

- Oana Balas, Universitat de Bucarest
- Silvia Grassi, Universitat d'Oslo
- Jordi Vilaró, Universitat Politècnica de Catalunya
- Núria Massot, Universitat de Sheffield

18:00 Pausa

18:15 Conferència de cloenda. Paraules i silenci: una dicotomia de jerarquia fluida a *L'aniversari*, d'Imma Monsó

Montserrat Lunati, Universitat de Cardiff

Fer un recorregut pels textos d'Imma Monsó, des de la primera novel·la, *No se sap mai* (1996), a l'última, *L'aniversari* (2016), permet identificar-hi unes característiques que es repeteixen però que sempre són esplèndidament diferents. Hi trobem dones excèntriques que no s'avergonyeixen de ser-ho; homes, o nens, fascinants que contrasten amb d'altres sense imaginació; binaris en què la jerarquia convencional entre els dos elements es neutralitza, com el record i l'oblit a *Com unes vacances* (1998), o les paraules i el silenci a *L'aniversari*. En aquesta darrera novel·la les similituds i dissimilituds s'aguditzen, i l'home avorrit, per exemple, se salva de passar a la història com un ésser robòtic perquè ha tingut una raó important per ser com és: escapar d'un passat dolorós que no ho era gens, avorrit. L'exercici metaficcional té la volada d'una literatura que es nodreix de literatura, però que no per això ignora o menysté el món. A *L'aniversari*, la ficció és joc intertextual i joc de nens amb molta vida interior, és plaer, trampa, fugida, teràpia i consol. En el puzzle inexplicable i caòtic que confegeixen la vida i la mort, la ficció és la peça crucial sense la qual res no té sentit. La ficció permet l'hermenèutica i la transformació, converteix en tolerable la vida feréstega. El meu recorregut particular per *L'aniversari* enllaça elements significatius d'aquesta novel·la amb altres de textos monsonians anteriors; interpreta la presència d'intertextos que funcionen a la novel·la com a referents simbòlics; identifica la literatura d'Imma Monsó com una literatura de personatges que, dinàmics o no, entenen l'existència en clau nòmada; i explora les tensions entre la paraula i el silenci com un dels eixos vertebradors d'una ficció que estima la ficció.

19:15 Copa de xampany

22:00 *Alenar Llull*. Concert de Maria del Mar Bonet al Pla de la Seu

DIJOURS, 21 DE JULIOL ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Edifici A2 (4a planta) / Sala de Graus

09:00 Sessió amb el professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

Restringida al professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior de l'Institut Ramon Llull
(Aula 424)

10:00 Presentacions (sessions paral·leles)

Taula 1 (Aula 424) Interculturalitat a l'aula de CLE

La realitat de l'estudiant: la meva realitat

Marc Llaurador, Universitat Hebrea de Jerusalem

La comunicació tindrà com a objectiu mostrar als professors la importància que té el fet d'entendre l'entorn on desenvolupem la nostra tasca docent i la realitat que envolta els estudiants. El fet de trobar-me un espai tan complex com Jerusalem m'ha portat a fer un esforç de captació de l'entorn que m'ha servit, en primer lloc, per adaptar-me a la realitat que m'envolta, que és la dels estudiants. Un cop superada aquesta primera fase, he pogut passar a utilitzar aquest entorn de l'estudiant com a eina per a l'aprenentatge, tant en cursos de llengua, com de literatura, cultura i història.

Algunes idees per treballar la interculturalitat dins l'aula

Jordi Pujol, Universitat Politècnica de Catalunya

La gestió de la interculturalitat és una necessitat en la societat actual. El procés d'internacionalització que estem vivint no només requereix que tinguem una bona competència lingüística. També ens demana que sapiguem comunicar-nos eficaçment en contextos cultural canviants i diversos. L'adquisició i desenvolupament d'aquestes competències interculturals és un dels objectius de l'educació superior i cada vegada està més integrada als itineraris formatius. L'objectiu de la presentació serà proporcionar eines de gestió, sensibilització i tractament de la interculturalitat. Com a resultat de l'acció formativa, les persones participants podran observar, conèixer i valorar les diferències culturals existents entre països, familiaritzar-se amb pautes de comportaments lingüísticament i culturalment sostenibles i aprendre exercicis pràctics per treballar a l'aula qüestions relacionades amb la interculturalitat.

La interculturalitat a les classes de català per a adults com a L2. L'exemple del CNL de Barcelona

Jordi Font, Centre de Normalització Lingüística de Barcelona

La gran diversitat de procedències de l'alumnat que trobem a les aules dels cursos de català per a adults del CPNL és una oportunitat per treballar aspectes interculturals. A partir d'alguns d'exemples de materials didàctics que tenen en compte la interculturalitat en l'aprenentatge de la llengua catalana, d'activitats d'aula i de fora de l'aula, observarem com el foment de la interacció entre l'alumnat i d'aquest amb la societat que els acull esdevé un dels objectius principals de la tasca d'acolliment lingüístic que realitza el CPNL, i com aquesta tasca s'emmarca en la línia de treball de les administracions públiques per reforçar l'ensenyament del català com a eina per a la integració i la cohesió social.

Taula 2 (Aula 425) Integració de continguts culturals

La toponímia catalana, el "fèisbuc" i les emoticones. Una manera lúdica d'aprendre la geografia catalana

Josep Vidal, Universitat de Tolosa - Le Mirail

La majoria dels estudiants de català a l'estranger aprenen la llengua, la literatura i la cultura catalanes. Ara bé, quants coneixen i saben situar el Masnou, Aiguafreda o Viladecavalls? Com els ho ensenyaem? Aquesta comunicació presentarà la posada en marxa, via "fèisbuc", d'un joc basat en emoticones per tal de descobrir i aprendre la toponímia catalana. Aquest lúdic tastet sobre geografia catalana s'ha elaborat per analitzar la viabilitat d'aquesta singular metodologia com a introducció a l'estudi de la geografia i la toponímia catalana.

El valor dels referents culturals en la creació de textos

Anna Perearnau, Universitat de Barcelona

En la comunicació es presentaran pràctiques didàctiques de diferents nivells que integren continguts culturals per fomentar i valorar la creativitat de les produccions escrites dels estudiants. Per fer visible aquesta creativitat es faran propostes a partir dels referents culturals en els enunciats, el desenvolupament d'activitats i l'avaluació. En definitiva, es vol convidar a reflexionar sobre els referents culturals com a estratègia per obrir camins a la creativitat.

Aprendre llengua catalana imitant-ne models literaris

Amat Baró, Centre de Normalització Lingüística de Lleida

Per aprendre una llengua, una llengua estrangera o la pròpia, és necessari disposar d'un model que l'aprenent pugui imitar. Si considerem la tradició literària dipositària dels models de llengua paradigmàtics, haurem de convenir que, imitant-los, l'estudiant podrà recórrer el camí més llarg amb el període més curt. Resseguint les competències curriculars que s'exigeixen als alumnes de català dels nivells compresos entre el B1 i el C2, exposaré sengles exercicis d'aprenentatge lingüístic basats en texts literaris i en comentaré els resultats obtinguts.

11:30 Pausa

12:00 Presentacions (sessions paral·leles)

Taula 3 (Aula 424) Programació

Cultura amb ritme. Un curs de cultura catalana a ritme de la música de l'últim segle.....

Anna Subarroca, Universitat de Freiburg

En aquesta comunicació presentarem els objectius, el desenvolupament, l'organització i els resultats d'una experiència pràctica concreta: el curs de cultura "Música en català: des del franquisme fins a l'actualitat". El fil conductor de cada sessió és la música de diferents intèrprets, que serveix de punt de partida per a tractar diferents temes: història, política, problemes socials, feminisme, varietats dialectals, referents culturals, economia... Així fem un repàs a la història més recent dels territoris de parla catalana dins de l'Estat Espanyol i descobrim també altres manifestacions culturals com la literatura o el cinema. Ens apropem a la llengua catalana a través de la lectura, audició i comprensió dels textos, utilitzant altres llengües romàniques com a llengua pont.

"Translation as a way out" a la Universitat de Georgetown: una experiència per compartir...

Laura Vilardell, Universitat de Georgetown

El principal objectiu d'aquesta comunicació és donar a conèixer el curs "Translation as a way out", una iniciativa que ha començat la primavera de 2016 i que està tenint molt bona acceptació per part dels estudiants. L'assignatura, que aplega llengua i cultura des d'un punt de vista teoricopràctic, té per objectiu veure com conviuen i es fan visibles les llengües minoritàries en un món cada vegada més globalitzat. Pel que fa a la part teòrica, debatem idees dels grans estudiosos d'aquesta disciplina i també posem en qüestió el terme "llengües minoritàries", que tanta polseguera ha aixecat històricament. Sobre la pràctica, ens centrem en les tècniques i els errors de traducció més usuals. D'aquesta manera, volem també fer palès que no només podem ensenyar llengua a través de cursos estrictament lingüístics, sinó que la traducció també pot ser una bona oportunitat, ja que ens permet combinar llengua i cultura.

Compartir les rúbriques per avaluar competències: un repte per al CNL de Tarragona

M. Jesús Clua, Centre de Normalització Lingüística de Tarragona

L'equip de professorat del CNL de Tarragona ha actualitzat les eines per avaluar les diferents competències que es treballen a cada nivell des de l'A1 fins al C1, amb la voluntat d'aconseguir la implicació de l'alumnat en tot el procés d'aprenentatge, i evitar posar atenció -només- en el resultat final. Les rúbriques han estat l'instrument escollit, perquè tenen com a principal finalitat compartir els criteris de realització de les tasques d'aprenentatge i d'avaluació amb els alumnes. La rúbrica, com a guia o full de ruta de les tasques concreta les expectatives que -tant professorat com estudiants- tenen i comparteixen sobre una o diverses activitats per a la realització d'una competència, organitzades en diferents nivells d'acompliment: des del grau mínim acceptat, passant per un nivell intermedi, fins a l'assoliment excel·lent.

Taula 4 (Aula 425) Didàctica CLE

Neoliberalisme i llibres de text de CLE

Pau Bori, Universitat de Belgrad

El propòsit d'aquesta comunicació és presentar una petita mostra de la tesi doctoral "Anàlisi crítica de llibres de text de català per a no catalanoparlants adults en temps de neoliberalisme". Els dos objectius principals de la tesi són: (a) explorar de quina forma el context social, econòmic i polític influencia la naturalesa dels materials objecte d'estudi, i (b) examinar la relació entre el contingut dels llibres de text i les condicions socioeconòmiques de l'actual fase del capitalisme. La comunicació exposarà alguns dels resultats obtinguts per assolir el segon objectiu de la tesi a partir d'exemples concrets de llibres de text de CLE vinculats a valors i pràctiques neoliberals.

Experiència, comparació i estructuració: tres passos per a l'elaboració d'un manual de nivell A1

Mònica Batet, Universitat Rovira i Virgili

Durant el curs 2014-2015 es va elaborar un manual de nivell A1 per poder oferir cursos d'aquest nivell a l'alumnat de la URV. Per poder-lo elaborar es va tenir en compte que l'experiència com a aprenent d'altres llengües és sempre una ajuda, si s'han de crear activitats. D'altra banda, es va mirar com eren les unitats didàctiques de manuals de llengües romàniques i no romàniques i, també, es va decidir en quin ordre s'anirien presentant els continguts morfològics i lèxics perquè l'aprenentatge pogués ser còmode i efectiu. En aquesta presentació explicarem la gènesi d'aquest manual i en mostrarem algunes activitats.

Com millorar la lectura en veu alta i la comprensió lectora. Una adaptació de "Llegim en parella" a les aules del CPNL

Eugènia Baqueró, Centre de Normalització Lingüística de l'Alt Penedès i el Garraf

Presentem una adaptació del programa Llegim en parella -impulsat per la UAB- a les aules del CPNL. La lectura és un dels punts fluixos dels cursos, per això creiem que el treball en parella dona als alumnes l'oportunitat de llegir en veu alta i, alhora, de ser escoltats de manera activa. Proposem aprofitar la diversitat d'habilitats de l'alumnat per fer que les parelles s'intercanviïn els rols de tutors i tutorats. Incorporarem, també, una segona experiència basada en el programa Llegim i escrivim en parella, amb la finalitat de continuar el treball cooperatiu fins al procés de l'escriptura. La comunicació que exposem explica les pautes per organitzar les activitats de Llegim en parella i la valoració que n'ha fet el professorat i l'alumnat del CNL de l'Alt Penedès i el Garraf.

13:30 Dinar

Sala de Graus

15:00 Presentacions professorat (sessió plenària)

Seguint les passes de Ramon Llull. Viatge cultural a Mallorca

Francina Payeras, Universitats de Durham i Newcastle

Carme Calduch, Universitat de Cambridge

Joan Mas, Universitat de Liverpool

Coincidint amb el setè centenari de la mort de l'escriptor i pensador Ramon Llull, els professors de llengua catalana de les universitats de Newcastle, Durham, Liverpool i Cambridge han organitzat un viatge cultural a l'illa de Mallorca, on va néixer, per donar a conèixer als estudiants de català la seva vida, obra i llegat. Gràcies al viatge s'ha pogut conèixer millor la figura de Ramon Llull, descobrir l'illa de Mallorca des d'un caire cultural, social i lingüístic, posar en pràctica els coneixements de llengua catalana i estimular-ne l'interès, integrar continguts de cultura catalana en una activitat extraacadèmica i donar visibilitat als estudis de català a les universitats implicades.

Concurs Feslloch 2016: i si escrivim una cançó en català?

Marc Colell, Universitat de Glasgow

La comunicació pretén explicar com, des de les universitats de Cambridge i Glasgow, s'ha organitzat un concurs obert als estudiants de les universitats de tota la Xarxa amb la finalitat de reescriure la lletra de la cançó «I tu, sols tu» del grup Diluvi. El concurs, en què els participants s'inscriuen en parelles, té com a premis una sèrie d'abonaments per assistir al festival de música en valencià Feslloch, que cada any organitza Escola Valenciana a Benlloch, a la Plana Alta. La comunicació vol explicar com s'ha creat el projecte, la seva interdisciplinarietat i les potencialitats que ofereix per aplicar-lo a l'aula. També vol fer veure que és un bon recurs per motivar els alumnes, no només acostant-los a la cultura catalana, sinó també donant-los la possibilitat de descobrir directament el país i de posar-los en contacte amb estudiants de català d'altres universitats que també assisteixen com a premiats al festival.

Un curs d'intercanvis

Aina Reig, Universitat d'Amiens

Aina Cendra, Universitat Torí

L'inici de curs en dues universitats amb un nombre important d'estudiants inscrits en primer nivell de llengua catalana planteja a les docents la possibilitat d'articular un conjunt d'activitats d'intercanvi programades per donar funcionalitat als continguts treballats a l'aula de llengua i cultura. Per posar en contacte els estudiants de les dues universitats, es crea un espai virtual de trobada, el qual serveix d'escenari per als intercanvis entre els estudiants i les docents. Així doncs, les tasques proposades no sols tenen una finalitat acadèmica sinó també pràctica, didàctica i significativa, que permet als estudiants de submergir-se en entorns reals d'una manera atractiva, tot contextualitzant els continguts d'ensenyament. En la presentació es tractaran les estratègies que s'han aplicat durant el curs acadèmic i es reflexionarà sobre la seva importància.

17:00 Conferència de cloenda

Identitats en la literatura del segle XIX: catalanisme i republicanisme

Magí Sunyer, Universitat Rovira i Virgili

La conferència mostrarà, a través de l'anàlisi de la literatura del segle XIX, com la identitat catalana contemporània es va definir sobre la base d'uns referents que van constituir una sòlida estructura mitològica i simbòlica. L'afirmació de la personalitat catalana, objectiu del catalanisme, va tenir com a eixos la llengua, la història, la geografia i la solidaritat internacional. S'examinarà la imbricació d'aquest sistema amb el del republicanisme –el primer catalanisme polític fou republicà–, que aportava els valors derivats del lema de la Revolució, «Llibertat, Igualtat i Fraternitat», interpretat de maneres molt diverses com a conseqüència dels avatars històrics.

18:00 Sessió de cloenda

Josep-Anton Fernández, cap de l'Àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull

Mar Gutiérrez-Colón, vicerectora d'Internacionalització de la Universitat Rovira i Virgili